

Tjänsteskrivelse till arbetsmarknadsnämndenDatum:
2025-11-03Diarienummer:
AMN-2025-00608Handläggare:
Peder Jacobsson
Rebecca Englesson

Bostadsförsörjningsplan för mottagandet av nyanlända 2026–2028

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. **att** Bostadsförsörjningsplan för mottagandet av nyanlända 2026-2028 utgör nämndens behov av bostäder under perioden,
2. **att** överlämna planen till kommunstyrelsen för godkännande och beställning av angivna åtgärder,
3. **att** ge förvaltningen justeringsmandat gällande exakt platsantal, storlek och tid i samband med genomförandet av åtgärder enligt planen.

Ärendet

Bostadsförsörjningsplan för mottagandet av nyanlända 2026-2028 (bilaga 1) utgör kommunens planering för bostäder inom arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområde. Planen innebär en uppdatering av Bostadsförsörjningsplan för mottagandet av nyanlända 2025-2027.

Prognosen för visar på ett något minskat behov av bostäder 2026. Totalt bedöms ett behov av 147 nya bostäder 2026.

Beredning

Planen tas fram genom ett samarbete mellan arbetsmarknadsförvaltningen och kommunledningskontoret. Arbetet med framtagandet leds och samordnas av kommunledningskontoret.

Planen beslutas av arbetsmarknadsnämnden och godkänns av kommunstyrelsen.

Föredragning

I planen fastställs verksamhetens behov av bostäder och hur behovet ska tillgodoses under planperioden. Det konstaterade lokalbehovet hanteras gemensamt av förvaltningen och kommunledningskontoret. Kommunledningskontoret utreder och beställer lokalförändringen gentemot fastighetsägare och förvaltningen ansvarar för planering och genomförande av verksamhetsförändringar kopplade till lokalförsörjningen.

Lokalförsörjning är en lång och föränderlig process. Planen behöver kunna följas utan att mindre avvikelser vad gäller exakt platsantal, storlek och tid för de enskilda åtgärderna orsakar fördröjningar. Förvaltningen föreslås därför ges ett visst justeringsmandat för att kunna hantera avvikelser. Större förändringar och betydande avvikelser sett mot planen behöver behandlas i nämnden.

Behov

Beräkning av behovet bygger på statistik och Migrationsverkets prognoser. Analys, justering och fastställande av behov sker efter övriga kända omständigheter.

Arbetsmarknadsnämnden bedöms ha ett behov av 147 nya bostäder under 2026. Det innebär följande: cirka 24 bostäder är för de personer som anvisas till kommunen enligt bostättningslagen, cirka 36 bostäder är för personer som anvisas via LMA och cirka 87 bostäder för omflyttar.

Behovet redovisas på sidorna 6-7 i planen.

Åtgärder och utredningar

I bostadsförsörjningsplanen föreslås åtgärder för att möta bedömt behov. I den här planen föreslås två nya åtgärder. Sedan tidigare finns en beslutade åtgärd. Åtgärderna redovisas på sidan 10.

Vidare föreslås arbete i form av utredningar som redovisas på sidan 10. Utredningarna syftar till att utreda hur ett behov ska mötas och kan resultera i förslag på nya åtgärder i kommande plan.

Ekonomiska konsekvenser

Olika ersättningsmodeller gäller för personer anvisade via bostättningslagen och personer anvisade via LMA. För 2026 prognostiseras hyror för arbetsmarknadsnämnden för blockinhyrningar och individuella lägenheter för anvisade enligt LMA till cirka 10,5 mkr.

Eventuella tomhyror för bostäder belastar nämnden.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad 3 november 2026
- Bilaga 1, Bostadsförsörjningsplan för mottagandet av nyanlända 2026-2028

Arbetsmarknadsförvaltningen

Kommunledningskontoret

Helena Clementson

Jesper Djupström

Direktör

Biträdande
fastighetsdirektör

Bostadsförsörjningsplan

För mottagandet av nyanlända 2025-2027

Beslutad i arbetsmarknadsnämnden 2025-11-xx

Godkänd i kommunstyrelsen 2025-12-xx

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	4
Styrning och uppdrag	5
Behov och kapacitet.....	6
Utblick.....	8
Åtgärder och utredningar	10
Ekonomi	11

Sammanfattning

Bostadsförsörjningsplanen för arbetsmarknadsnämnden (BFP AMN 2026) innehåller kommunens planering för bostäder inom arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområde.

Den övergripande styrningen redovisas på sidan 5.

Sammanfattat behov

Behovet av bostäder för 2026 bedöms enligt följande:

- 24 bostäder för personer som anvisas till kommunen enligt bostättningslagen.
- 36 bostäder för personer som anvisas via LMA.
- 87 bostäder för omflyttar.

Arbetsmarknadsnämnden bedöms därmed ha ett behov av totalt 147 nya bostäder under 2026.

Behovsanalysen redovisas i sin helhet på sidorna 6-7.

Sammanfattade åtgärder och utredningar

Åtgärder är projekt som ska genomföras för att möta ett behov.

Bostadsförsörjningsplanen föreslår tre åtgärder varav två är nya.

Utredningarna syftar till att utreda hur ett behov ska mötas, innan det lyfts till åtgärdsförslag. Planen innehåller tre utredningar varav två är nya.

Alla åtgärder och utredningar redovisas i sin helhet på sidan 10.

Sammanfattning ekonomi

Olika ersättningsmodeller gäller för personer anvisade via bostättningslagen och personer anvisade via LMA. För 2026 prognostiseras hyror för arbetsmarknadsnämnden för blockinhyrningar avseende LMA till cirka 10,5 miljoner kronor.

Eventuella tomhyror kommer att belasta nämnden.

De ekonomiska konsekvenserna redovisas i sin helhet på sidan 11.

Inledning

Bostadsförsörjningsplan för mottagandet av nyanlända (BFP AMN 2026) är kommunens planering för bostäder för nyanlända som anvisas till kommunen för bosättning enligt bosättningslagen och LMA.

Arbetsmarknadsnämndens lokalbehov för utbildningsverksamhet och arbetsmarknadsinsatser hanteras i lokalförsörjningsplan för arbetsmarknadsinsatser, ekonomiskt bistånd och vuxenutbildning 2026–2035.

Bostads- och lokalförsörjningsplanerna revideras årligen. Planer som berör varandra koordineras för att skapa en sammanhållen och kontinuerlig process för kommunens planering.

Planens innehåll

Lokalförsörjningsplanen redovisar:

- Styrning och uppdrag
- Behov och kapacitet
- Åtgärder och utredningar
- Utblick
- Ekonomiska konsekvenser

Definitioner

Begreppsförklaring

- **Asylsökande.** En asylsökande är en person som tagit sig till Sverige och sökt skydd. Individen har inte fått ett slutligt svar på sin ansökan om uppehållstillstånd. Migrationsverket ansvarar för att den som söker asyl har någonstans att bo under väntetiden.
- **Nyanländ.** En nyanländ person är någon som är mottagen i en kommun och har beviljats uppehållstillstånd för bosättning enligt utlänningslagen. En person är nyanländ under tiden som han eller hon omfattas av lagen om etableringsinsatser, det vill säga två till tre år. Det kan gälla personer som har beviljats uppehållstillstånd i Sverige som flyktingar, skyddsbehövande, på grund av synnerligen ömmande omständigheter eller som anhöriga.
- **Kvotflykting.** Utländsk medborgare som före resan till Sverige beviljas uppehållstillstånd för vidarebosättning inom den flyktingkvot som regeringen fastställt. Resan hit organiseras och betalas av Migrationsverket.
- **Asylsökande i anläggningsboende (ABO).** Asylsökande som bor på boende som Migrationsverket erbjuder asylsökande under tiden den asylsökande väntar på beslut på sin ansökan om asyl, normalt en lägenhet i ett hyreshus.
- **Person med tillfälligt skydd.** Tillfälligt skydd är avsett för personer som flyr kriget i Ukraina och syftar till att snabbt erbjuda dem temporärt skydd. Personer med tillfälligt skydd har uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet.

Styrning och uppdrag

Planen utgår från arbetsmarknadsnämndens ansvarsområden och de mål och uppdrag som fastställs av kommunfullmäktige i Mål och budget 2025 med plan för 2026–2027 (KSN-2022-03219). Arbetet med framtagandet av denna bostadsförsörjningsplan är koordinerat med Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028.

Arbetsmarknadsnämnden i Uppsala kommun har ansvaret för bosättning av nyanlända och personer med tillfälligt skydd som anvisas till kommunen i enlighet med bosättningslagen. Ansvaret för mottagande av personer som omfattas av LMA flyttades från kommunstyrelsen till arbetsmarknadsnämnden under 2024.

Förvaltningen arbetar tillsammans med kommunledningskontoret för att tillgodose bostäder åt nyanlända. Arbetsmarknadsförvaltningen tar emot beslut om anvisning från migrationsverket, handlägger ärenden och ansvarar för samordning av mottagandet. Kommunledningskontoret är hyresvärd och sköter bland annat avtalsskrivning och förhandling med fastighetsägare.

Arbetets organisation

BFP AMN 2026 tas fram genom ett samarbete mellan arbetsmarknadsförvaltningen, kommunledningskontoret samt det kommunala bolaget Uppsalahem. Arbetet med framtagandet leds och samordnas av kommunledningskontoret.

Planen beslutas av arbetsmarknadsnämnden och godkänns av kommunstyrelsen.

Lagbestämmelser och krav

Arbetet med bostadsförsörjning utgår från lagar, krav och kommunala styrdokument. Det handlar bland annat om att se till barnets behov enligt barnkonventionen, de äldres perspektiv i enlighet med äldrevänlig kommun och en jämställd prioritering oavsett kön eller bakgrund.

Bosättningslagen

Den 1 mars 2016 trädde bosättningslagen¹ i kraft och innebär att kommunerna ansvarar för att ta emot nyanlända enligt ett årligt fastställt kommunalt, baserat på befolkningsstorlek, arbetsmarknad, det sammantagna mottagandet av nyanlända och ensamkommande barn samt hur många asylsökande som vistas i kommunen.

Bosättningslagen omfattar personer som anvisas till kommunen efter beslut av Migrationsverket. Anvisningar enligt bosättningslagen omfattar nyanlända som vistas i anläggningsboenden (ABO), kvotflyktingar och personer med tillfälligt skydd. I Uppsala kommun är socialnämnden ansvarig för ensamkommande barn. Anhöriga som beviljas uppehållstillstånd på grund av anknytning till ensamkommande barn omfattas inte av bosättningslagen.

¹ Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning

Regeringskansliet arbetar nu med att uppdatera bosättningslagen. Den nya lagen om etableringsboende föreslås träda i kraft den 1 juli 2026. Bestämmelserna om anvisningsförfarandet och rätten till etableringsboende ska dock tillämpas först från och med den 1 januari 2027.

Enligt förslaget ska kommunerna få större inflytande över mottagandet av nyanlända genom att de ges möjlighet att ange ett önskat kommunal. Vid fördelning av nyanlända ska även bostadssituationen och förekomsten av områden med problem kopplat till utanförskap beaktas.

Kommunerna ska också ansvara för att ordna etableringsboende för vissa nyanlända i upp till två år. Rätten till etableringsboende är villkorad och kan upphöra i förtid om den nyanlända inte aktivt deltar i sin etablering i arbets- och samhällslivet.

Lagen om mottagande av asylsökande (LMA)

Sedan 1 juli 2022 har kommuner ett utökat ansvar att ordna bostad för vissa skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet. Utöver anvisningar via bosättningslagen anvisas också personer som omfattas av LMA.

Behov och kapacitet

Migrationsverkets prognoser

Uppsala kommun använder sig av Migrationsverkets prognoser för att prognostisera antalet nyanlända som kommer anvisas till kommunen de närmaste åren.

Migrationsverket gör verksamhetsprognoser fyra gånger per år där de redovisar prognosticerat antal asylsökande och kommunbosatta för innevarande år och de kommande tre åren (2026–2028). Under hösten skickar Länsstyrelsen årligen ut ett förslag på kommunal för det kommande året. Kommuntalet fastställs vanligtvis i oktober varje år.

Migrationsverket beräknar i sin juliprognos antalet förstagångsansökningar om asyl under 2026 till 12 500.

Osäkerhetsfaktorer för framtiden är händelseutvecklingen i Ukraina, samt tillämpning av asyllagstiftning efter att det tillfälliga skyddet enligt massflyktsdirektivet upphör att gälla. EU har förlängt det tillfälliga skyddet i ytterligare ett år till den 4 mars 2026 med möjlig förlängning till och med mars 2027.

Behov

För 2026 bedöms arbetsmarknadsnämnden ha behov av 24 nya bostäder för nyanvisade och cirka 87 bostäder för omflyttar. Enligt migrationsverkets huvudprognos leder anvisning enligt LMA och massflyktsdirektivet till ett behov av 36 bostäder. Detta leder alltså till ett behov av 147 nya bostäder under 2026.

Av det prognostiserade kommunalat uppges majoriteten redan vara bosatta i kommunen som före detta asylsökande.

Anvisade via bosättningslagen

För 2026 föreslås att Uppsala kommun tar emot 203 personer enligt bosättningslagen. Av dessa utgör 50 personer kvotflyktingar, före detta asylsökande som anvisas från anläggningsboenden (ABO), samt personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet som tidigare bott i ABO.

Resterande 153 skyddsbehövande befinner sig i kommunen och har anvisats enligt bosättningslagen i samband med folkbokföringen.

I migrationsverkets juliprognos uppskattas att 8300 personer ska tas emot av samtliga kommuner under 2026. I dessa siffror är både anvisade och egenbosatta inkluderade, inklusive anhöriginvandring och ensamkommande barn. Tolkningen av Migrationsverkets prognos är att de endast avser vidarebosätta kvotflyktingar under 2026 utöver redan kommunbosatta före detta asylsökande.

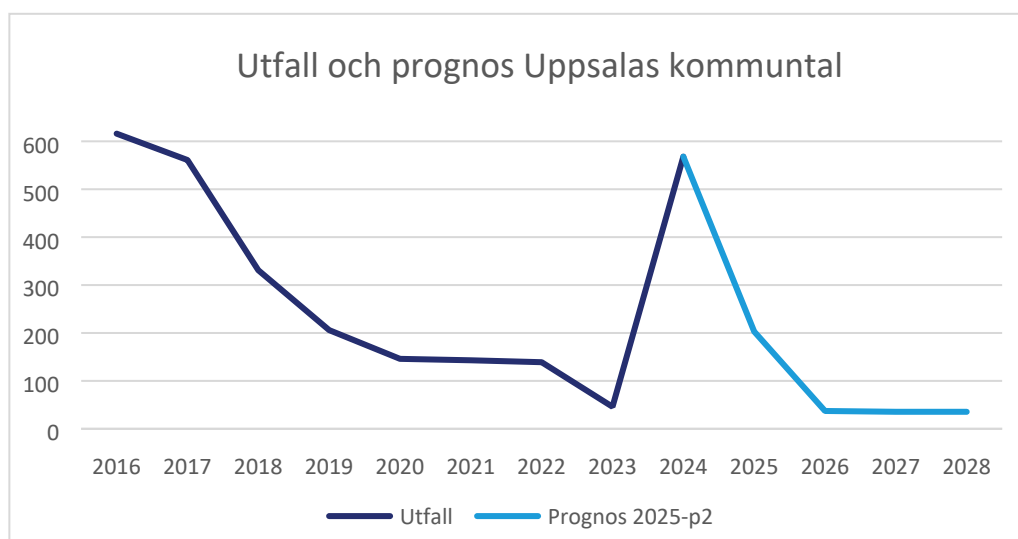

Diagram 1. Siffrorna baseras på utfall för Uppsala kommuns kommunal för åren 2016–2025 och Migrationsverkets juliprognos 2025.

Anvisade enligt LMA som omfattas av massflyktsdirektivet

För 2026 är prognosen att 139 personer är skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet. De förväntas ha behov av anvisning till kommunalt boende enligt LMA, i Uppsala kommun. Inom denna grupp har 64 personer eget boende (EBO), medan resterande 75 personer ska anvisas till kommunen enligt LMA under året.

Personer som omfattas av LMA tecknar inte egna hyresavtal med kommunen. Kommunen får en dygnersättning för boendet från Migrationsverket.

Målgrupp

Målgruppen som omfattas av den här planen inryms i ordinära bostäder, däremot bör de fortsatt beaktas i samhällsplaneringen genom att bostäder byggs som är tillgängliga för alla målgrupper. Kommunen bör nyttja sina verktyg på bostadsmarknaden för att skapa möjlighet till spridning, geografisk spridning och skälig hyra. Arbeta för att bättre kunna möta olika behov på bostadsmarknaden görs bland annat genom arbete med program och handlingsplan för bostadsförsörjningen, bostad för alla.

Utblick

Stads- och landsbygdsutveckling

2023 fattade kommunfullmäktige beslut om en planeringsstrategi (KSN-2023-01011) för att hålla översiktsplanen från 2016 aktuell. En ny översiktsplan ska vara framtagen till 2028. Planeringsstrategin lyfter att den långsiktiga utbyggnadsinriktningen i Uppsala tätort successivt behöver inriktas på att stödja utvecklingen i de områden som ingår i fyrspårsavtalet, så att förutsättningar finns för de 33 000 bostäderna enligt kommunens åtagande.

Det ekonomiska läget har inneburit att bostadsbyggandet har bromsat in i kommunen. Kommunens detaljplaneläggning för att möjliggöra bostäder bedöms dock i planeringsstrategin som tillfredsställande när det gäller kvantitet. Drygt 25 000 bostäder var under genomförande, i färdiga detaljplaner eller pågående planarbeten. Cirka 85 procent av bostäderna tillkommer inom stadsområdet, främst inom fyra km-zonen från centralstationen. Bostadsprojekt pågår för närvarande i anslutning till i stort sett alla översiktsplanens utpekade noder i staden.

Planläggning pågick eller väntades starta under året, i stort sett i samtliga prioriterade tätorter. Det är främst i Gunsta, Sturvreta och Bälinge/Lövstalöt som större utbyggnader pågår eller planeras.

Beredskap för kommande behov

Vid planering av utbyggnation av bostäder i kommunen görs en bedömning av vilket behov av social infrastruktur bostadsbyggnationen genererar. I vilken omfattning och takt bostäderna byggs påverkar när, var, och hur behovet uppstår. Planeringen av social infrastruktur behöver trots långa ledtider, vara anpassningsbar för ändringar i bostadsbyggandet. Det kan exempelvis innebära att skjuta fram projekt eller behovet av tillfälliga lösningar.

Det ekonomiska läget påverkar lokalförsörjningen utifrån att bostäder inte väntas stå färdiga i den takt som tidigare var planerat.

Omvärld

Jämförelsekommuner

I Boverkets årliga bostadsmarknadsenkät ställs ett antal frågor om hur kommuner arbetar med bostäder till anvisade nyanlännda. Diagrammen på nästa sida visar på ett urval av frågorna för högskoleorter >75 000². Prickade staplar är det svar Uppsala kommun givit.

² Borås, Eskilstuna, Gävle, Halmstad, Helsingborg, Jönköping, Karlstad, Kristianstad, Linköping, Luleå, Norrköping, Sundsvall, Umeå, Uppsala, Västerås, Växjö, Örebro

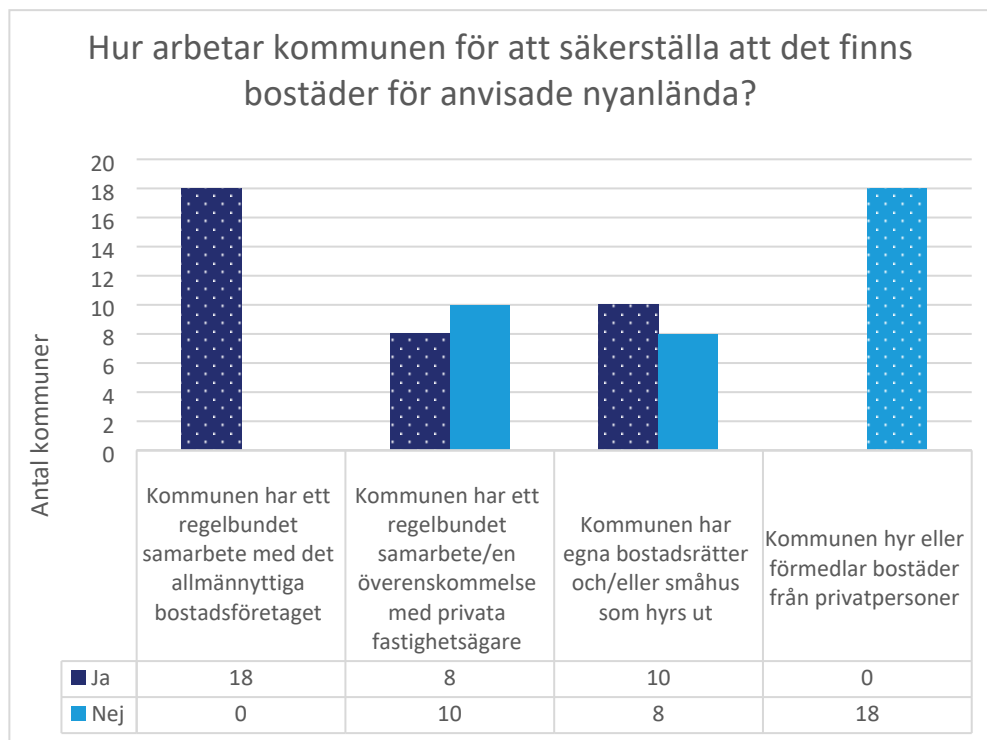

Diagram 5. Fråga från Boverkets Bostadsmarknadsenkät 2025. Hur arbetar ni för att säkerställa att det finns bostäder för anvisade nyanlända personer? Urval av svarsalternativ och svarsgrupp högskoleorter >75 000. Uppsala kommun svarat enligt prickade staplar.

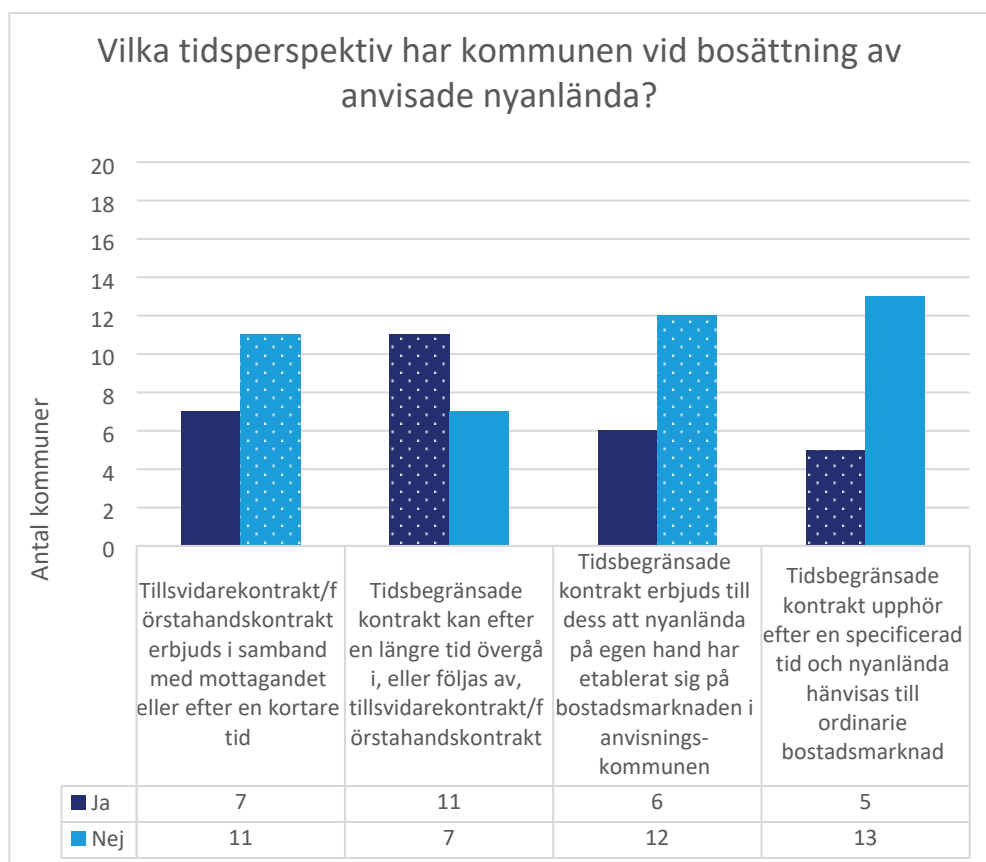

Diagram 6. Fråga från Boverkets Bostadsmarknadsenkät 2025. Vilka tidsperspektiv har kommunen vid bosättning av anvisade nyanlända? Urval av svarsalternativ och svarsgrupp högskoleorter >75 000. Uppsala kommun svarat enligt prickade staplar.

Åtgärder och utredningar

En utredning syftar till att utreda hur ett konstaterat behov av bostäder ska mötas. Åtgärder avser genomförande och att beställning görs till hyresvärd för att utföra projektet. Genomförandet följer olika processer beroende på fastighetsägare, exempelvis om det är ett kommunalägt bolag eller privat hyresvärd.

Nya åtgärder

Enhetsnamn	Beskrivning	Koppling till annan LFP	Färdigställd
Lägenheter Uppsalahem	Möjlighet att teckna kontrakt på 90 lägenheter med Uppsalahem till personer av särskilda ekonomiska/sociala skäl och till personer som omfattas av bosättningslagen.	SCN	2026
Lämna blockinhyrning 1	Lämna blockinhyrning 1.		2026

Tabell 1. Nya åtgärder i årets bostadsförsörjningsplan.

Tidigare beslutade åtgärder

Enhetsnamn	Beskrivning	Koppling till annan LFP	Färdigställd
Lägenheter privata fastighetsägare	Teckna avtal med privata fastighetsägare om lägenheter utifrån investeringsstöd och/eller markanvisningsavtal	SCN	Löpande

Tabell 2. Beslutade åtgärder i tidigare bostadsförsörjningsplan.

Utredningar

Utredningar är inte inkluderade i investerings- eller hyresberäkningar.

Nya utredningar

Beskrivning	Koppling till annan LFP
Lämna blockinhyrning 2	
Lämna blockinhyrning 3	

Tabell 3. Nya utredningar i årets bostadsförsörjningsplan.

Tidigare beslutade utredningar

Beskrivning	Koppling till annan LFP
Utreda längd på avtal för blockinhyrda bostäder för LMA	

Tabell 4. Beslutade utredningar i tidigare bostadsförsörjningsplan.

Ekonomi

Olika ersättningsmodeller gäller för personer anvisade via bosättningslagen och personer anvisade via LMA.

Personer som är bosatta via bosättningslagen, och som är folkbokförda, tecknar eget andrahandskontrakt med kommunen och betalar sin hyra (vid behov söker hushållen ekonomiskt bistånd). Eventuella tomhyror belastar arbetsmarknadsnämnden.

Personer mottagna via LMA får dygnsersättning via Migrationsverket. Kommunen får också en dygnsersättning för individens bostad. I samband med mottagandet från Ukraina år 2022 tecknades ett antal avtal med privata hyresvärdar baserat på dygnsersättningen för LMA. Hyresavtalen med privata fastighetsägare tecknas inte idag och har avtalen har omförhandlats.

För 2026 prognostiseras hyrorna för arbetsmarknadsnämnden gällande blockinhyrningar och individuella lägenheter för anvisade enligt LMA till cirka 10,5 miljoner kronor.